

Ser nou no és cap delictes

La primera vegada d'alguna cosa tots la patim

Si ens posem en la pell d'un docent que s'estrena vivim una barreja indestriable de por, ignorància, ganes d'agradar, respondre a les expectatives imaginades... esperar trobar algú que digui què s'ha de fer i com..., algun agraïment... també!

Si ens posem en la pell de l'escola: direcció, coordinació... esperem que, amb prou rapidesa, la persona en qüestió hagi descobert i endevinat què se li demana!

Si ens posem en la pell d'un company ens sentim obligats, sense que ningú ho digui, d'ajudar el nou company, a solucionar-li l'immediat, a donar-li pistes per tractar alumnes, pares, companys, direcció... I... si un és de bona mena, intenta l'acolliment que ell no va rebre.

Què s'ha de fer? Aquesta és la gran pregunta! Aquí, podríem descriure diferents actituds: una, potser seria la de donar i donar-se temps per entendre la cuina interna de l'organització, que no és feina fàcil, a partir de l'anàlisi i l'observació, amantit tot plegat, amb grams de discreció i de prudència. Fer-ho ha de permetre saber on s'és, els hàbits i rituals, costums i preocupacions... que conduiran a la descoberta d'una pràctica educativa i d'un marc institucional. Una altra ens portaria a descriure aquella actitud en què, un cop entesa la xarxa de relacions i d'interessos, porta a situar-te en un lloc intermedi, on

la indefinició o neutralitat siguin una constant. Viure i deixar viure. Encara una tercera, resultat d'un esperit inquiet, lluitador i un pèl utòpic en creure que en aquest món s'hi és per alguna cosa i que, havent superat la fase del *situar-se*, et convides a

tenir iniciativa i a opinar, contrastant, prenent partit... el que porta a descobrir les *fòbies* i les *filies*, els amors i odis existents i encetant un camí, força irreversible, d'implicació i de compromís.

Potser hi ha un quart i un cinquè... En definitiva, l'aposta és clara. Com a col·lectiu no busquem camins individuals, ni croades personals. Decidim-nos a trencar bàndols i capelletes i tot convencent-nos que la nostra opinió o punt de vista és important, descobrim i acceptem que també ho és la dels altres i que, només escoltant i tenint paciència (que quan s'acaba s'ha de tornar a reposar), podrem anar fent avançar els equips, i els nois i noies i l'escola que, en definitiva, és el que ens interessa a tots. Això de ser nou, ho hem de ser tots una mica i cada dia!

2 La pedagogia de l'exemple i de la reflexió 4 Només pel treball arribem a la utopia. L'Espiall ens porta a Espialls 5 Els primers dies, quin desori!. EP Mataró. EP Calella. EP Ntra Sra 9 Els nous són el futur de l'escola. Carles Mascaró 10 Actualitat 12 Ser nou de nou... amb folre, però sense manilles. Zum-zum

La pedagogia de l'exemple i de la reflexió

Parlem amb Enric Masllorens

Enric Masllorens està casat i té dos fills. És llicenciat en Ciències Geològiques (1981) i doctor en Pedagogia (1997). Actualment és director gerent de l'Escola Pia Balmes. Anteriorment havia estat director de l'Escola de Mestres Blanquerna (URL) i Cap de Formació Permanent en la mateixa escola universitària. També ha treballat a la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) on organitzà el curs d'accés a majors de 25 anys i inicià el departament de formació permanent. És patró de la Fundació per la Pau i President del Centre UNESCO de Catalunya.

Què preocupa a un director quan contracta algú?

Evidentment encertar-ho! Què encaixi bé en el projecte. El que diré pot sonar a retrògrad o agressiu, però en la nostra professió –d'altra banda plena d'interès i de gratificacions– el docent, contractat de nou, està davant la societat i laboralment amb les mateixes obligacions, tracte contractual i consideració que una persona que porta 30 anys de professió.

I no està preparat, oi?

Ben aviat es passa d'estudiant a professional amb plena responsabilitat; es prenen decisions abans que, en realitat, s'hi estigui preparat o s'adopten, per mimetisme, postures no sempre adients o aconsellables. Això no passa en altres sectors.

Contractar ha de ser una responsabilitat compartida?

Jo sempre dic que la *responsabilitat* ha de ser adequada a la capacitat de cadascú i l'*autoritat* proporcionada a la responsabilitat. Vull dir que no s'ha de deixar la responsabilitat de l'elecció a una sola persona malgrat la darrera paraula, com a responsable, la té el director. L'equip directiu ha de tenir pes en el procés de selecció, els directors pedagògics en els casos de nous docents i l'administrador, en el del personal d'administració i serveis. També, quan sigui possible, fer intervenir d'altres sectors (caps de departa-

ment i caps de manteniment) si és el cas.

On rau el secret de l'encert?

Normalment se cerca un perfil poc experimentat, per «fer». Aleshores, el que haurem de tenir en compte és la il·lusió, el desig i la motivació autèntica que el candidat pugui demostrar. Amb un seguiment, reflexió i formació posterior –que el «dia a dia» no permet gaire– del professor novell serà suficient. L'èxit rau en tenir cura del seguiment i en creure, amb tot el que implica, en la importància d'aquest seguiment. Anem avançant com a persones i com a professionals precisament amb la convivència i amb el fet de compartir per tant, a través de projectes comuns, dels conflictes, del diàleg, del respecte ... de l'experiència i de la reflexió sobre la pròpia pràctica que s'ha de fer particularment i amb els companys. La reflexió i la discussió porten a la millora.

Com descobrir la competència professional i personal d'una persona?

Crec, resumint molt, que ser bon professional de l'ensenyament només s'aconsegueix amb l'*entusiasme*, la *paciència*, la *tossuderia*, la *passió*, la *voluntat* i la *perseverança* i, saber si un candidat disposa de tot això no és gens fàcil i, pot semblar poc seriós però també ens hem de fiar de la nostra intuïció.

Quin ha de ser el contingut d'una entrevista?

És bo que en una entrevista es tractin tot tipus de temes (educació, qüestions socials, política, organització laboral, aficions...) i poder barrejar les preguntes amb els temes. I també és bo deixar-se sorprendre perquè no sempre hi estem disposats, sobretot en aquelles qüestions en què estem més segurs. És paradoxal, però ens costa molt d'escollir quan, precisament, la nostra feina és ensenyar les persones a ser autònomes i, per tant, que sàpiguen escollir bé.

Com fer la connexió real entre les intencions educatives i la pràctica?

Amb un bon acompanyament i amb jornades de formació específica per a mestres novells. En aquest sentit s'està fent una bona feina que ajuda a conèixer la institució que els acull i l'ideari comú. Cal donar a conèixer tota la documentació possible que defineix la nostra visió i la nostra missió.

Ja tenim un docent nou a l'equip, i ara què?

Com ja he anat dient, cal «acompanyar» –fins i tot «mimar»– el mestre novell perquè tingui la seva pròpia experiència. Pot semblar contradictori però no ho és: cadascú ha de créixer a partir de l'experiència i de la reflexió, però acompanyat dels companys i tenint referents; és el que jo anomeno la pedagogia de l'exemple i la reflexió.

D'acord, però qui acompanya?

Malauradament el dia a dia no permet massa aquesta figura d'acompanyant o «mestre de mestres». En tot cas, hauria de ser-hi. A més del protocol de documents definitoris i particulars de l'escola i de les qüestions immediates i pràctiques (serveis, claus, localització de les aules...) cal una valoració continuada de la qual s'ha de fer un seguiment des de direcció. Diguem, també, que el nouvingut no té cap tipus de lligam i no dubta en destruir per reconstruir i també hem d'aprendre dels qui són capaços d'una creació contínua. Acceptar-ho pot costar. Qui vol

créixer buscarà el seu lloc i la gent entre la qual les seves qualitats poden ser estimulades i posades a prova. No és fàcil! Els qui comencen exigeixen coses grans i estar entre els innovadors i creatius fa que tots ens tornem més grans.

I els equips, quin paper hi juguen?

No podem oblidar que serà en l'equip de treball, de cicle, de departament ... on, el mestre novell, s'hi trobarà millor i on expressarà tot allò que pensa, en definitiva on serà més natural. Un cop més hem de dir que el clima laboral, la implicació en el projecte i la participació són del tot bàsics. El treball en equip potencia la persona, ajuda a «desaprendre» i possibilita l'autonomia que és essencial per poder ser responsable. És en l'equip on es promou l'aprenentatge actiu de tothom, legítimament el diàleg interpersonal en totes direccions. És una manera de facilitar la participació perquè no és suficient de permetre-la sinó que s'ha de facilitar.

Alguna pista d'actuació?

No hem parlat de la importància de l'entrevistador o seleccionador quant a persona i això és important perquè cal fer entendre a l'entrevistat el significat de la tasca, el sentit de la missió. Tot i la importància de saber escoltar, cal que l'entrevistador parli molt. Ningú no convenç els altres si un mateix no està convençut. A vegades, és més fàcil respondre que preguntar! Així es posa en evidència la intel·ligència i la professionalitat de l'interlocutor. És un fracàs lamentable que l'entrevistador no mereixi la confiança del candidat. Ens hem de preparar el procés de selecció a fons, acordar la finalitat i l'objectiu concret i tenir el temps i la serenor necessària per celebrar-la. Així comencem a demostrar el nostre respecte per la feina important que ens cal cobrir. Moltes gràcies!

«Qui vol créixer buscarà el seu lloc i la gent entre la qual les seves qualitats poden ser estimulades i posades a prova»

Només pel treball arribem a la utopia

Treballant construïm projecte

Treballar és estar present en el ritme de la terra; és marxar en amiat i harmonia amb tot l'univers cap a l'infinit; és com convertir-se en una bella melodia, és com fer realitat un somni bonic.

Treballar és estimar de veritat la vida, i estimar la vida a través del treball és estar molt a prop del més profund secret de la vida.

Adaptació de «El Profeta» de K. Gibran

L'espiell ens porta a Espiells

De novell a vell només hi ha un «no»

A vegades la casualitat és capriciosa i sovint ens escarneix amb una naturalitat que deixa bocabadat al més caut.

Objectiu

Prop de Sant Sadurní d'Anoia, a uns 4 km, més o menys, hi ha un petit veïnat adherit a la capital de comarca. El veïnat d'Espiells –per sorpresa d'alguns– reclou una ermita del S.XI que val la pena visitar. Però, si per alguna cosa destaca, és més pel pagà que pel diví. De fet, l'art de produir vins i caves en aquesta zona no ens hauria de sorprendre, oi?

Procés

En Fèlix, de la Cava Torné & Bel, ens comenta que, de la tolva al most, hi ha tres hores de premsa i que la fermentació ha de fer-se amb cura, si volem mantenir l'aroma i el gust. Un cop fermentat, el most net se sotmet a una temperatura baixa de -4° per separar els cristalls del propi vi. En aquests moments, ja disposem del *vi novell*, nom amb què es coneix aquell que s'ha embotellat abans de Nadal.

Precisament, en aquest punt, el vi que no s'embotella pot convertir-se en cava després d'una segona fermentació provocada, o bé en vi envellit. Aquest procés obliga a la pèrdua de *frescor* i *aroma* del vi per guanyar en consistència i equilibri. «No tots els vins són bons per envellir; es necessiten certes qualitats» –ens comenta en Fèlix–.

Resultat

A la cava, les ampolles de cava s'apilen en *rima* –horitzontals– mentre inicien un embaràs ben particular. Passats els nou mesos de fermentació, totes aquestes ampolles passaran al *pupitre*, on, amb molta professionalitat, se'ls administrerà, primer els octaus i, després, els quarts de volta per separar el pòsit del cava, un treball que, en aquesta petita cava familiar, encara es fa manualment.

Amb el suro i l'etiqueta ja tenim el cava a la mà. Sembla fàcil! Però, des de la verema, el setembre, fins al vi novell o el cava, fan falta moltes atencions, fetes amb delicadesa, i també amb rigor... «No creus, Fèlix, que hi ha paral·lelismes entre nosaltres, educadors i enòlegs?».

Els primers dies, quin desori!

Però, les reunions d'equip asserenen

L'ENSENYAMENT, QUINA SORPRESA!

Toni Aguilar · EP Mataró

Encara recordo els primers quinze dies de feina. Reunió cap aquí, reunió cap allà, papers, informacions, fórmules de treball, llibres, dossiers... Un munt d'informació nova i necessària per tal d'entrar en l'engranatge de l'escola.

I arriba el moment del debut. De sobte, una trentena de nois i noies et miren i esperen que els comuniquis quelcom. I la següent hora trenta més, i així una hora i una altra. I tu com si ho haguessis fet tota la vida. Sort dels companys i les companyes que et recolzen i t'ajuden.

En aquest primer moment recordava una anècdota de la facultat: un substitut s'enfrontava a la seva primera classe i va haver de sortir de la sala un parell de cops corrent per poder veure aigua, es quedava completament sec sense poder ni parlar. Jo tenia por que em passés el mateix. Per sort no va ser així però, per si passava, portava una ampolla d'aigua a la bossa... La veritat és que arribem al món de l'ensenyament amb pocs recursos i una preparació pedagògica ben pobre. El CAP, tal i com està estructurat en l'actualitat, no ens dona la suficient formació com per enfrontar-nos a la complexa tasca d'educar. Aleshores, l'ajut dels companys es torna un element essencial. Sense les seves indicacions i consells, la tasca dels qui comencem es faria, potser no impossible, però si molt més complexa. També ajuden a continuar alguns ulls amables i alguns somriures de l'alumnat que, oh sorpresa! a vegades ens escolta.

Amb el pas del temps, i si un es va adaptant al frenesí educatiu, vas entrant en l'engranatge fins a trobar-te com a casa. En el meu cas, fins i tot gaudeixo ensenyant. Poder ajudar a aprendre els/les

alumnes, veure com progressen en els seus aprenentatges com, en algun moment, fins i tot estan interessats amb el que fan i s'ho passen bé..., i també quan transmetem coneixements.

Doncs bé, ja formo part del món de l'ensenyament, ja tinc, com em diuen pel carrer, un horari meravellós, un munt de vacances i el que per a mi és el més important

i que quasi mai ningú no comenta, la responsabilitat d'educar, que realment és el que més m'agrada de la nostra professió, poder ensenyar a aprendre.

Un acaba de sortir de la facultat amb quatre nocions bàsiques de la seva especialitat. La veritat és que per a un alumne de filosofia el més probable és que acabi treballant de tot menys de quelcom que tingui a veure amb els seus estudis (deixant de banda que als de filosofia, i tal com diu la Hanna Arendt «res d'humà ens és aliè»).

I de cop i volta em trobo amb el repte del «què significa ensenyar avui».

No cal dir que, a sobre, una societat canviant necessita una formació de les persones que la integren que sàpiga respondre a un nou model social. I aquí, precisament, el paper de l'ensenyament és complex i tot un repte. Imagineu-vos per a algú nou en aquest món de les aules! Un va adonant-se que segurament el que

creia més important de tot en l'aprenentatge, com podien ser els conceptes o la teoria, doncs resulta que ja no ho és tan, d'important. Forma part de quelcom més complex. Entre d'altres coses, perquè els coneixements es mostren en diferents facetes: hem de tenir en compte els valors, les normes i les actituds del nostre alumnat. Una qüestió que en els propers anys, serà de vital importància per a tots nosaltres: la faceta més humana del que s'ensenya i del que s'aprèn. És a dir, que entre ser llicenciat de filosofia i professor de filosofia hi ha uns coneixements nous adquirits i, com no, un compromís.

BENVINGUTS: AQUESTA ÉS LA VOSTRA ESCOLA

Esteve Federico i Salellas · EP Calella

Per a uns és el debut com a docents, per a d'altres també és la primera feina; alguns simplement canvien de centre o d'edifici; i hi ha els qui fan substitucions, el monitor d'extraescolars, la nova administrativa... Tots viuen una experiència nova: arribar el primer dia al nou lloc de treball, patint nervis i molta emoció.

Facilitar-los l'acollida i la integració al lloc de treball passa per oferir una bona informació institucional, el coneixement de les normatives bàsiques, situar-se en l'edifici, la localització dels serveis de suport (fotocòpies, material,...) i una presentació formal de les persones que seran els seus nous companys de treball. És una tasca que ini-

cia el director i en la qual van col·laborant altres membres de l'equip directiu i del claustre i el personal no docent.

Fóra bo que tot aquest treball previ i de seguiment amb el nou professional estigués ben sistematitzat i escrit en una espècie de protocol (en el marc de la gestió de la comunicació interna). I també fóra bo que aquest protocol preveïés per a cada tipologia de professional unes accions d'acollida més específiques.

Fins aquí unes consideracions que, si bé poden ser vàlides per l'escola i possibiliten fer aquesta tasca amb correcció, podrien ser aplicables a qualsevol tipologia d'empresa o de professional.

Però a l'escola, l'abordatge d'aquest tema (com tants d'altres) té connotacions importants que ens diferencien dels fabricants de mitjans o del dissenyador de xips d'ordinador. L'escola, com a institució educativa, basa bona part de la seva dinàmica quotidiana precisament en les relacions personals, en el contacte directe entre grups de persones. I això ho ha de notar «el nou» des del primer dia que, una vegada superades les entrevistes més «formals» amb el director, haurà de veure en el cap d'estudis, el cap del departament, el de secretaria, els seus companys del claustre, els seus alumnes,... seran moltes les relacions personals i molt poc o gens protocolitzades!

Les primeres experiències al nou lloc de treball seran satisfactòries si oferim amabilitat, bon ambient, companyonia. Aquesta és l'acollida que tothom voldria. Quan ens trobem al passadís ens sortirà un «va bé?», «ànim!», «necessites res més?». Però, ben aviat caldrà parlar-ne d'una manera més «oficial». Totes dues estratègies són compatibles i necessàries i el nouvingut les agraeix igualment.

A l'escola, però, els protocols a què em referia abans estan encara poc o gens escrits i, normalment, acabem fent l'acolliment una mica per intuïció. Torno a les dues estratègies: si pot ser, escrivim un protocol d'acollida i sabrem què hem de fer, pas a pas, quan un professional s'incorpora a l'Escola Pia; però això sí: que Déu ens conservi la intuïció i un ampli somriure de benvinguda.

i LA PORTERIA, UN PUNT D'ORIENTACIÓ I D'INFORMACIÓ

Isabel Pérez · EP Ntra. Sra.

De tots és sabut que començar a treballar en un lloc nou requereix d'un període d'adaptació més o menys complicat i, que, sigui reeixit, depèn de diferents factors, un d'important és l'organització del centre.

Us heu preguntat quins entrebancs troba un professor nou?

Els podríem qualificar de «diversos» ja que van des de la localització d'alguna aula, conèixer les extensions telefòniques, el funcionament del servei de fotocòpies i menjador, horaris de secretaria, d'esbarjo, de biblioteca..., fins a la identificació dels companys que poden trobar, per exemple, a la sala de personal i que encara no coneixen.

Farem un petit incís per fer menció a un percentatge elevat de nous professors que juguen amb cert avantatge: són els ex-alumnes que avui es pregunten si hauran de seguir anant al lavabo d'alumnes.

Alguna vegada he fet algú fora perquè es colava a dins del recinte del personal i tímidament ha aixecat la mà i ha dit: «Sóc el nou profe de música». Bé, aleshores això ho canvia tot! Benvingut!

Primer de tot, els assignem un ponedor a través del qual rebran tota la informació per estar al dia i com a mitjà de comunicació. A vegades, resulta increïble com és de difícil trobar algú, encara que treballis al mateix lloc. Seguidament, els facilitem un joc de claus.

Comencen els problemes!

Quina il·lusió fa trobar el primer paper al ponedor. Ja formen part de l'escola. Però, què hi diu el paper?: «Se l'informa que a 3ª hora haurà d'anar al 2 A, a l'aula 310. Si us plau, parli abans amb el tutor del grup!».

Quin jeroglífic! «quina hora és la tercera?» o, «què és el 2 A?» o, «on és l'aula 310?» o, «on trobaré i reconeixeré aquest tutor?».

Un dels principals problemes és l'argot del centre, i tota la informació que es dona per sabuda. Voleu més exemples?

Citarem el full dels ordres del dia setmanals, quan s'informa que hi haurà una reunió al «lloc habitual». El lloc habitual ¿?... Auxili! I quan, en un claustre, algú comenta que seguiran el mateix procediment de l'any passat? Fantàstic! Això només és una petita mostra d'alguns dels problemes en què es pot trobar aquest nouvingut i nouvinguda. El cert és que tots intentem ajudar però, qui millor que ells i elles mateixes per explicar-nos un munt d'anècdotes divertides i d'altres que, potser no ho són tant, per ajudar-nos a entendre les dificultats que té i ajuts que rep una persona nova al centre?

APRENDRE L'OFICI

Docents nous, des de l'Equip de Gestió

«És, en veritat, una feina molt digna, molt noble, de gran mèrit, molt benèfica, molt útil, molt necessària, molt natural, molt raonable, molt agradable, molt atractiva, molt gloriosa», diu Josep de Calassanç. (Memorial al cardenal Tonti, 473)

Conèixer per compartir

Els dos darrers anys, s'han incorporat a la plantilla de l'Escola Pia de Catalunya prop de vuitanta nous educadors, que representen el 6 % del total. Això indica que, en el pas d'una promoció d'alumnes, la meitat del professorat haurà canviat. Cal, doncs, tenir cura del relleu professional, col·laborar, orientar i donar suport estant amatents a les seves inquietuds; oferir el contrast de l'experiència repensant el sentit del que fem, per poder prendre junts el compromís de fer millor la pròpia feina, amb ingredients d'il·lusió i de professionalitat. *Garantir* que les noves generacions de docents se sentin acollides, *tinguin* informació de l'escola que volem, *coneguin* l'organització al servei dels objectius és la millor manera de promoure l'adhesió al projecte comú. Treballar en un col·lectiu que té clares les finalitats i una clara voluntat de coherència de les pràctiques educatives amb aquelles intencions dona seguretat. Donar referents comuns d'intervenció educati-

va fa possible una opció de compromís per a un determinat estil educatiu.

L'escola i l'Equip de Gestió es complementen

En aquesta formació inicial han de convergir les accions que es desenvolupen des de cada escola i les pròpies de l'Equip de Gestió. L'escola ha de facilitar un bon primer aterratge (funcionament intern, mecanismes de comunicació, qüestions laborals...); a l'Equip de Gestió, assenyalar els grans referents que orienten el funcionament conjunt de tot el projecte Escola Pia de Catalunya, una visió més ampla (organització general, mecanismes

de funcionament, documents de referència...) que s'ofereix en dos cursos. El primer, per a docents nous, amb l'objectiu de donar un acolliment institucional, explicar l'organigrama de l'Escola Pia de Catalunya i presentar els documents (pastoral-pedagògic) que orienten la nostra acció educativa.

Detectar per intervenir

Una enquesta individual posa de manifest els interessos, preocupacions i/o impressions que tenen els nous educadors i així, poder regular els mecanismes d'acolliment de les escoles i també poder encertar més el disseny de les accions adreçades al professorat.

Les respostes d'aquests darrers tres anys, il·lustren

Els docents parlen del bon nivell d'acolliment tant per part dels equips directius com dels companys que són l'element més valorat com a referent immediat d'integració apareixent, en segon lloc, la figura del coordinador que, en els darrers anys, ha pres gran rellevància juntament amb la del director pedagògic. El bon ambient de treball, els companys, la relació professors-alumnes, l'organització i el projecte de futur són indicadors amb una progressiva tendència a l'alça. També, la consciència d'una línia pedagògica conjunta i amb voluntat de renovació, la formació pastoral amb una mentalitat oberta i realista i la preocupació per la formació dels docents són els elements que, en aquesta curta estada a l'escola, ja destaquen de la nostra Institució. D'altra banda, cal fer explícits alguns elements de preocupació o demanda de millora que continuen com una constant dels darrers tres cursos: els espais físics i la seva disponibilitat; també una demandada per la concreció i el seguiment de la pròpia feina; tenir els referents clars i sentir-se ajudats en la millora de la seva tasca professional.

En aquest procés de formació inicial que ens proposem amb una durada de dos anys, hi convergeixen accions de formació comuna en les quals intervenen els equips directius de les escoles i l'Equip de Gestió. Però, és en les relacions amb els companys i en el treball en els equips habituals on es troba el recolzament a la tasca de cadascú i, és en el treball amb els alumnes, on es construeix de debò un estil educatiu i on un projecte educatiu és veritat o no ho és. Tot això que comporta aprendre l'ofici és la formació inicial.

Els nous són el futur de l'escola

D'ells dependrà demà el que avui nosaltres tant estimem

Fent un esforç de memòria, perquè d'això ja en fa ja molt anys, cap el 1990, vaig assistir a Malmö a un Congrés del Fòrum d'Administradors d'Educació d'Europa. Sota aquest nom s'aplegaven un centenar de professors universitaris, inspectors de l'Administració, i directors d'escoles, de diversos països d'Europa Occidental, preocupats pels sistemes educatius. Si no recordo malament, l'objecte del Congrés era «aprendre a ser directius».

Un dels aspectes interessants del Congrés, més enllà de les ponències, era la visita a escoles: veure «in situ», encara que de manera breu, les iniciatives de les escoles, des de l'escola bressol fins a la formació professional. D'aquestes visites resten, erràtiques en la memòria, dues iniciatives sobre la manera de tractar els nous professors que ingressaven a l'escola. Era una escola d'ensenyament secundari amb una cinquantena de professors i en la qual, cada any, hi havia un cinc o sis canvis, en general nous professors sortits de la Universitat. El director d'aquella escola havia establert una tutoria especial per aquestes persones: altres companys tenien temps destinat a ocupar-se dels nous per introduir-los en la manera de fer de l'escola, per ajudar-los a plantejar les classes, per escoltar-los davant dels primers problemes que sorgissin.

Una altra escola, aquesta de primària i secundària, tenia una persona especial a la casa: una àvia que es podia passejar en tot moment i per tot lloc (àdhuc per les classes), a la qual podien recórrer alumnes i professors; no tenia cap mena de vot en les instàncies institucionals de l'escola: consells de classe, reunions de professors, consell de direcció; estava obligada a guardar secret del que li havien confiat;

tampoc no podia «cridar» ningú per donar-li consells o per recriminar-li alguna actuació. Era allà només perquè hi pogués accedir qui volgués. La recordo: era una persona d'uns seixanta anys, que es movia per l'escola com peix a l'aigua, i que tenia la funció d'escoltar, preveure i aconsellar, si hom li demanava consell. Ja aleshores, em vaig preguntar si els suecs destinaven tants recursos a l'escola que fins i tot es podien permetre aquells luxes, que, en algun moment, podien comportar també problemes. Tanmateix una bona delimitació de funcions i una distribució adequada de temps podien

«una bona delimitació de funcions i una distribució adequada de temps podien permetre que aquelles iniciatives fessin funcionar millor el sistema escolar»

permetre que aquelles iniciatives fessin funcionar millor el sistema escolar.

Aquestes experiències em van interrogar: era prou conscient de la necessitat d'acolliment que tenen els professors novells? com acollir sense menystenir? quins són els elements bàsics a traspassar-los? qui els ajuda a comprendre el moment d'evolució dels seus alumnes? Podem oferir tot això en un temps determinat de manera que els nous no ho siguin eternament?

Ara, en fer memòria d'aquella visita, em refermo en una convicció: els nous són el futur de l'escola. D'ells dependrà demà el que avui nosaltres tant estimem.

Carles Mascaró

Responsable Projecte Institucional del Laïc

Noticiari Breu

CALASSANCI

CONTES PER A LA INTEGRACIÓ

El dia 21 de setembre, en el marc de les festes de la Mercè, els alumnes de 1r d'ESO de l'escola han participat a la *Marató de contes per a la Integració*. Els nostres nois i noies han assistit a la recitació de contes dels cinc continents juntament amb d'altres alumnes de secundària del districte.

CALDES

COMPANYS PER A LA IMMERSIÓ

De tots és conegut que, a les escoles, cada vegada més van arribant alumnes d'altres països i que no coneixen la nostra llengua. A la nostra escola, amb el desig de donar el màxim suport a aquests nens i nenes i, a banda dels mitjans que hi posa l'escola o el departament d'ensenyament, també hem demanat col·laboració als alumnes de secundària. La resposta ha estat molt positiva i tenim un bon grup de voluntaris que dediquen, amb l'ajut del professor, una o dues hores setmanals perquè aquests nens i nenes acabats d'arribar accelerin l'aprenentatge en la nostra llengua.

GRANOLLERS

PREMIS NACIONALS DE DIBUIX

La Gemma Vidal i l'Alba Batlle, alumnes de 3r d'ESO de l'escola, han guanyat el tercer premi nacional de dibuix, còmic o il·lustració a partir de l'obra de teatre el «Lazarillo de Tormes» que els alumnes van veure el curs passat, com una activitat dissenyada a llengua castellana. Enhorabona!

MATARÓ

ALEMANYA ÉS BONICA

18 alumnes d'alemany de l'escola van fer un intercanvi amb alumnes d'espanyol de Kleve. Volien conèixer la llengua, la cultura i les tradicions del país amb l'objectiu de fer un intercanvi i conèixer els costums

del país convivint amb les famílies. Els alumnes alemanys vénen per Setmana Santa i els mataronins van ser a Alemanya a principis de setembre. Els alemanys amfitrions van organitzar un seguit d'activitats per tal que l'estada dels catalans fos divertida, tot combinant els aspectes lúdics amb els lectius. Evidentment volen repetir l'experiència!

SARRIÀ

PREMI DE LITERATURA

La professora de secundària Silvia Maymó, va presentar a la 4a edició dels Premis SENT SOVI de Literatura Gastronòmica i dels premis Juan Mari Arzak, promoguts per RBA Editores, UB i Caves Freixenet, el manuscrit intítulat «Les Llàgrimes de Madame Arban», que va quedar entre els deu finalistes d'entre els 100 presentats. El jurat estava compost per Manuel Vázquez Montalbán, Jordi Teixidor de Ventós, Carme Cases, Carme Alborch, Narcís Comadira i Oriol Castanys.

TERRASSA

PARTICIPACIÓ A L'EXPO VALLÈS

Per segon any consecutiu, l'escola ha participat a la fira multisectorial Expo Vallès, celebrada entre el 19 i el 21 d'octubre. La presència d'un estand de l'Escola Pia va estar molt atractiva: prop de dues mil persones van passar-hi, interessant-se per l'oferta educativa del nostre centre. Molts antics alumnes aprofitaren per actualitzar llurs adreces a la base de dades i sol·licitar les publicacions de l'escola. Un dels motius principals per posar un estand a aquesta edició de la fira va ser motivar i convidar els antics alumnes i amics de l'escola a participar als diferents actes que s'han programat per celebrar el nostre Centenari.

FESTA MAJOR I CELEBRACIÓ DEL CENTENARI

La festa del nostre patró Sant Calassanç, enguany, serà celebrada amb un conjunt

d'activitats. El diumenge 25 de novembre celebrarem la gran Festa Major que organitza l'APA i la direcció de l'escola comptant amb la participació de diferents grups de cultura tradicional de Terrassa. El pregó el farà en Toni Soler, presentador de televisió i antic alumne de l'escola. El 27 de novembre, a les 7 de la tarda, hi haurà l'acte inicial del Centenari, presidit per l'alcalde de la ciutat, Sr. Manel Royes, també antic alumne, amb la inauguració de la Plaça del Centenari que ha estat acondicionada pels alumnes i professors de l'Escola Taller. Aquesta plaça s'ha construït en homenatge a tots educadors que han fet possible aquests cent anys d'escola. Els educadors i personal administratiu celebrarà la Festa de Sant Josep de Calassanç el divendres 23 de novembre, amb un acte presidit pel Pare Provincial.

INSTITUCIÓ

CAMPANYA DE LA FUNDACIÓ SOLIDÀRIA

La Fundació Educació Solidària, afegint-se a un projecte compartit amb diferents ONG's, està preparant una campanya a les escoles per recollir tota la moneda petita (o gran!) que, amb el canvi de l'euro, quedarà perduda en algun racó de les cases, butxaques, guardioles... Es vol començar a primers de desembre i consistirà en col·locar a cada escola un material informatiu i unes guardioles per facilitar la recollida de les monedes. Els diners es destinaran a les escoles i missions escolàpies del Senegal.

L'EDIFICI D'ALELLA

Amb la marxa dels dos darrers escolapis, el dia 3 de setembre, i la signatura davant notari dels darrers papers, el dia 13, es donava per tancada l'estada de l'Escola Pia a la casa d'Allella, propietat de la fundació «Institut Borrell».

PGS: CURS DE COMPETÈNCIA SOCIAL

Els dies 30 d'octubre, 6 i 13 de novembre es portarà a terme el curs de «Competència Social» per a tutors de PGS i CFGM. L'objectiu del curs és que els educadors tinguem més recursos d'aplicació i eines educatives per a fomentar i facilitar les habilitats relacionals a l'aula i a

l'escola. El curs es farà des d'una perspectiva pràctica a l'aula i impartit per la Sra. Mercè Delacruz de l'escola Joan XXIII de Barcelona i la Sra. Juani Mesa de la Universidad de La Laguna (Las Canàries).

CARTA DE GERMANOR

A la capella del col·legi de Tàrraga, el dia 23 de setembre, hi hagué una simpàtica i emotiva festa en ocasió dels 80 anys del Dr. Domingo, antic alumne i distingit amb la «Carta de Germanor» de l'Escola Pia.

PREGÀRIA PER LA PAU

El dia 4 d'octubre, a la parròquia del Carme de Barcelona, hi hagué una pregària interreligiosa per la pau, en la qual hi participaren musulmans, jueus, subsaharians i cristians.

TROBADA DE DOCENTS NOUS

El propassat dissabte 20 d'octubre se celebrà, als locals de l'Equip de Gestió, la trobada de Docents Nous. Els nous educadors, incorporats enguany a la Institució, van ser rebuts i saludats pel Secretari General i per d'altres membres de l'equip. El contingut de la sessió se centrà en una explicació feta des de diferents punts de vista per donar a conèixer la nostra Institució dins i fora de Catalunya, el document de Pastoral i l'Estil pedagògic que configuren i donen forma al Projecte Educatiu Escolapi. Els nostres millors desitjos per a tots i totes, davant les noves responsabilitats educatives.

CELEBRACIONS INSTITUCIONALS

A Dakar (Senegal), el 20 de setembre, feia els seus vots religiosos definitius el religiós escolapi senegalès P. Théodore Lambal. D'altra banda, en ocasió dels 50 anys de l'obertura de la comunitat de Maria Auxiliadora a Los Angeles (USA), el dia 15 d'octubre hi hagué diversos actes commemoratius. La Província hi fou representada pel P. Provincial, Andreu Trilla.

NECROLÒGIQUES

A Guanabacoa (Cuba), el 7 de setembre, va morir el P. José Maria Coviella, educador escolapi, nascut a la mateixa ciutat. Descansi en pau.

Ser nou de nou ... amb folre, però sense manilles!

Quan ens incorporem de nou, què sentim?

Ja hi som: arriba l'hora de la veritat. Sant Déu, quin trasbals! Porto uns dies a l'escola, ja he fet les primeres classes, he estat també a les reunions que tocava, començo a conèixer les companyes i els companys, ... i –la veritat– no em puc queixar de res en concret, però no sé pas com me'n sortiré! Em va fer molta il·lusió quan em van dir que tenia feina a Can Colapi. Em sentia capaç d'assumir el repte que el director em proposava. Podria ajudar a créixer nois i noies; els podria transmetre conceptes, procediments i valors que crec que necessiten pel seu futur. Era conscient que em faltava experiència, que hauria d'estar atent/a a moltes situacions que no coneixia, que jo sol/a no podria fer res..., però la realitat, com en tantes altres ocasions, supera la ficció!

Tothom és nou alguna vegada (o moltes, tal com van les coses en el camp laboral). I segur que les companyes i els companys ja hi compten. I, ben cert, m'han ajudat molt i han estat molt amables i col·laboradors.

Però, sabeu què em desborda?: els molts implícits que hi ha en una escola, que mai ningú no comenta a les reunions, que no es diuen en cap presentació; però –i no és un però qualsevol– que són del tot necessaris per subsistir en el dia a dia de l'escola.

I –m'ho deixeu confessar?–, l'altre diumenge a la tarda, mentre feia *zapping* em vaig quedar parat/da en el programa casteller. Ja no recordo ni de quines colles parlaven. I tampoc hi entenc massa en aquesta terminologia (oi que no cal, per començar a educar, a l'escola?). Però em vaig sentir enfilat/da en una d'aquelles torres humanes. No estava pas sol/a; sí, a sota hi havia un bon folre, i m'agafava fort als del costat. Però em sentia trontollar. – Amunt!, deia el cap de colla.

Sort que el locutor m'ho va aclarir: trobava a faltar les manilles! Des d'aquell dia les cerco desesperadament per tots els racons de l'escola. Oi tant que les trobaré! No m'hi pots pas ajudar, amic lector?

Zum-zum

papers•

és una publicació del
SECRETARIAT DE LES
INSTITUCIONS ESCOLARS
DE L'ESCOLA PIA DE
CATALUNYA
Ronda de Sant Pau, 80 2n
08001 Barcelona
Tel.: 93 441 00 04
Fax: 93 441 02 87
escolapia@escolapia.net
www.escolapia.net

Consell de redacció:
Oriol Blancher, Ricard
Coma, Carme Guàrdia,
David Magri, Eulàlia Paris,
Xavier Sanchis.

Col·laboradors:
Beatriu Garrido, Miquel
Mateo, Pere Vilaseca.

Maquetació:
Carme Roig,
Serafi · indústria gràfica

Coordinació:
Eulàlia Paris.
papers@escolapia.net

Fe de Errates: en l'anterior contrapunt hi faltava un tros de text que pot impedir-ne la comprensió. Tornem a escriure el text, posant en negreta el tros que faltava:

Ei, deixant un petit marge d'error, com passa en tots els estudis de camp basats en les enquestes directes, secretes, aleatòries i realitzades segons mostres estadístiques fiables (on $p=q=50$).

NOVEMBRE 2001

- 7 · Reunió responsables d'Extraescolars de 2/4 de 4 a 5.
Reunió DG i DP «Tancament Seqüència Formativa» de 10 a 1.
- 8 · «Com són els joves avui?» de 10 a 1 a l'Espai XXI
Reunió responsables PIRMI de 4 a 6.
- 14 · Formació coordinadors postobligatòria «Treball en Equip» de 2/4 10 a 2/4 5*.
- 16 · Formació s/obre «Caràcter Propi» (1a tanda) de 10 a 1 a l'Espai XXI.
- 20 · Xerrada cultura religiosa de 2/4 de 4 a 2/4 de 6.
- 21 · Formació coordinadors ESO «Treball en equip» de 10 a 5.
- 22 · Docents de segon any de 10 a 5.
Reunió responsables FOC de 4 a 6.
Formació administradors de 10 a 2/4 de 2.*
- 24 · Trobada festiva personal de recepció i serveis.

- 27 · Caminada per la PAU.
- 28 · Formació coordinació primària «Treball en Equip» de 10 a 5.
- 29 · Reunió de mediatecaris de 10 a 1.
- 30 · Simposi de Cullera.

DESEMBRE 2001

- 1 · Simposi de Cullera.
- 2 · Simposi de Cullera.
- 5 · Reunió DG de 10 a 1.
- 12 · Formació Coordinadors d'infantil «Treball en Equip» de 10 a 5.
- 14 · Comissió projecte «Mou-te» de 11 a 1.
- 22 · Formació de monitors «Mou-te».

Si no es diu altrament, les activitats col·lectives es realitzaran als locals de l'Equip de Gestió.

(* Alerta! Canvis respecte al calendari general.